YAB206U - YAŞLI BAKIMI İLKE VE UYGULAMALARI
Dönem Sonu Deneme Sınavı

1) Aşağıdakilerden hangisi bası yarasına neden olacak faktörlerden yaşlıya ait faktörler arasında yer alır?

A) Bası
B) Yırtılma
C) Risk Skoru
D) Ödem
E) Nem

Çözüm : O hâlde bası yarasına neden olabilecek faktörleri (etyoloji) üçe ayırabiliriz:

Yaşlıya ait olan faktörler
• Yaşı
• Duyu ve motor kayıp
• Hareket
• Beslenme
• Risk skoru
Yaşlı dışındaki faktörler
• Bası
• Yırtılma
• Sürtünme
• Sıcaklık
• Nem
Diğer faktörler
• Ödem
• Anemi (kansızlık)
• Sistemik infeksiyon doğru cevap C'dir.
Doğru cevap C şıkkıdır.

2)

İlacın bireyde ağır, ciddi veya ölüme yol açabilen yan etkilerine ne ad verilir?

A) Advers etki
B) Toksik etki
C) Yan etki
D) Farmakodinami
E)

Farmakokineti

Çözüm : İlacın bireyde ağır, ciddi veya ölüme yol açabilen yan etkilerine toksik etki ismi verilir. Doğru cevap B seçeneğidir.
Doğru cevap B şıkkıdır.

3) I. glomerüler filtrasyon

II. reabsorpsiyon

III. tübüler sekresyon

Yukarıdakilerden hangileri, böbreklerde idrar oluşumunu sağlayan aşamalardandır?

A) I. ve II.
B) II. ve III.
C) Yalnız I.
D) I. , II. , III.
E) I. ve III.

Çözüm : İdrar Oluşumu Böbreklerde idrar oluşumu üç aşamada gerçekleşir.

Bunlar;

*glomerüler filtrasyon (süzülme),

*reabsorpsiyon (geri emilim),

*tübüler sekresyon (salınım) dur (Sarı, 2015: 666).
Doğru cevap D şıkkıdır.

4) I. Bireyin sağlık durumunun değerlendirilmesi ve bireyde ortaya çıkabilecek sorunların tanımlanmasında yardımcı ve yol göstericidir. II. Bireyin genel durumunu belirlemek, sorunlara bir an önce müdahalede bulunabilmek için bir erken uyarı sistemi gibidir. III. Yaşlanma ve yaşlanma ile birlikte gelişebilen hastalıklarında etkisiyle değişiklikler gösterebilir. IV. Yaşam bulgularında görülen değişimlere karşı nasıl bir yaklaşımda bulunulacağının bilinmesi gerekli ve önemlidir. Yaşam bulguları ile ilgili olarak hangisi ya da hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I, II ve III
D) I, II, III ve IV
E) III ve IV

Çözüm : Yaşam bulgularının ölçülmesi, bireyin sağlık durumunun değerlendirilmesi ve bireyde ortaya çıkabilecek sorunların tanımlanmasında yardımcı ve yol göstericidir. Çoğu zaman yaşam bulguları bireyin genel durumunu belirlemek, sorunlara bir an önce müdahalede bulunabilmek için bir erken uyarı sistemi gibi düşünülebilir. Yaşam bulgularının değerlendirilmesi için öncelikle ölçüm yöntemlerinin bilinmesi gerekir. Yaşam bulgularının ölçümü için gerekli olan becerinin yanı sıra yaşam bulgularında görülen değişimlere karşı nasıl bir yaklaşımda bulunulacağının da bilinmesi gerekli ve önemlidir. Yaşam bulguları yaşlanma ve yaşlanma ile birlikte gelişebilen hastalıklarında etkisiyle değişiklikler gösterebilir. Bütün bu bilgileri bir arada bulunduran D seçeneği doğrudur.
Doğru cevap D şıkkıdır.

5) I. Bazı vitaminlerin emilimi açısından son derece önemlidir.

II. Fazla alındığında depolanır ve ihtiyaç halinde vücuda enerji verir.

III. Hücrelerin esas yapıtaşını oluşturur.

IV. Günlük olarak alınması gereken enerjinin %25'i bu öğeden sağlanmalıdır.

V. A,D,K,E vitaminlerinin vücutta emilimi ve kullanılarak yarar sağlaması için buna ihtiyaç vardır.

Yukarıda verilenlerden hangisi ya da hangileri "yağlar"a ait özellliklerdendir?

A) I, II, III
B) II, III, IV
C) III, IV, V
D) I, II, III, V
E) I, II, IV, V

Çözüm : verilenlerden I, II, IV ve V numaralı olanlar "yağlara"ait özellikler arasında yer alır. Doğru cevap E'dir.
Doğru cevap E şıkkıdır.

6) Aşağıdakilerden hangisi yaşlılarda yetersiz beslenmenin sosyo-ekonomik nedenlerinden biridir?

A) Endokrinolojik problemler (diyabet), enfeksiyonlar, nörolojik problemler (parkinson) ilaç etkileşimleri, diğer hastalıklar (kanser, artrit gibi)
B) Demans
C) Satın almadaki zorluklar ve/veya gelir azlığı nedeniyle yiyeceğe ulaşamama, alışveriş yapamama
D) Tat ve koku alma duyusunda azalma, iştah azalması, eksik dişlere bağlı çiğneme kusuru, diğer oral problemler, gastrointestinal problemler (disfaji, gastrik atrofi, malabsorbsiyon gibi)

E) Sosyal izolasyona bağlı depresyon

Çözüm : **Sosyo-ekonomik nedenler**
• Kültürel ve yöresel farklılıklar, eğitim durumu sağlıklı besin seçimini etkilemekte,
• Hatalı beslenme alışkanlıkları yaygın olarak görülmekte,
• Yemek pişirme ve beslenme konusunda bilgisizlik söz konusu olmakta,
• Yalnızlık/ izolasyon sorunu yaşanmakta,
• Satın almadaki zorluklar ve/veya gelir azlığı nedeniyle yiyeceğe ulaşamama, alışveriş yapamama görülmekte,
• Yemek hazırlama ve saklamadaki zorluklar, günlük ve sıcak besin tüketememe görülmektedir. Doğru cevap "C" dir.
Doğru cevap C şıkkıdır.

7) Aşağıdakilerden hangisi Epidermis deri tabakası özelliklerinden biri değildir?

A) Derinin en üst tabakasıdır.
B) Yapısında kan damarları bulunur.
C) Yapısında deriye renk veren hücreleri bulundurur.
D) Dermis tabakasından difüzyon yoluyla beslenir
E) Sürekli kendini yenileme özelliği vardır.

Çözüm : Bu tabakada kan damarları bulunmaz.
Doğru cevap B şıkkıdır.

8) Aşağıdakilerden hangisi yaşlılıkta görülen sosyal değişikliklerden biridir?

A) Akciğerin elastisite azalma
B) Eşin kaybedilmesi ve yalnız kalma
C) Damarlarda sertleşme, aterom plaklarının oluşumu
D) Yağ oranının artması
E) Uyku kalite düzeninin bozulması

Çözüm : Akciğerin elastisite azalma, damarlarda sertleşme, aterom plaklarının oluşumu, yağ oranının artması, uyku kalite düzeninin bozulması fizyolojik değişikliklerdir. Eşin kaybedilmesi ve yalnız kalma sosyal değişikliklerdendir. Doğru cevap B seçeneğidir.
Doğru cevap B şıkkıdır.

9) "Ölüm" ile ilgili aşağıda anlatılanlar arasında hangisi yanlıştır?

A) bir canlı varlığın hayati faaliyetlerinin kesin olarak sona ermesidir
B) Ölüm hala bilinmeyeni çok olan bir olgudur
C) Kesin olan bir yanı, istisnasız yaşayan her organizmanın mutlaka ölümle karşı karşıya kalacak olduğudur
D) Ölüm, doğum gibi yaşamın doğal bir parçası gibi görünse de aslında anormal bir hadisedir.
E) Ölümü yaklaşan yaşlı, kendi ölümünü yaşarken, yakın çevresindekiler farklı bazı duyguları yaşamakta, dolayısıyla süreç daha karmaşık bir yapıya dönüşebilmektedir.

Çözüm : Ölüm, bir canlı varlığın hayati faaliyetlerinin kesin olarak sona ermesidir. Ölüm hala bilinmeyeni çok olan bir olgudur. Kesin olan bir yanı, istisnasız yaşayan her organizmanın mutlaka ölümle karşı karşıya kalacak olduğudur (Keskin, 2005; Olgun, 2014). Ölüm her ne kadar kabul edilmesi zor gibi görünse de doğum kadar doğal ve yaşamın bir parçasıdır (Öz, 2004). Hastanın ölümü aile için bir yıkım olabilir. Sevilen kişinin aniden kaybedilmesi ile aile keder yaşamaya başlar. Bu süreç kaybedilen kişinin sağlığında ve ölümcül hastalığın tanısı konulduktan sonraki dönemde farklı boyutlarda yaşanır. Ölümü beklenen hastaya yaklaşımda çeşitli güçlükler yaşanabilmektedir (Birol, 2004). Ölümü yaklaşan yaşlı, kendi ölümünü yaşarken, yakın çevresindekiler farklı bazı duyguları yaşamakta, dolayısıyla süreç daha karmaşık bir yapıya dönüşebilmektedir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

10) Bulantı, kusma, yutma güçlüğü, konstipasyon, disfaji, kilo kaybı, distansiyon, diare ve ağız yaraları gibi belirtiler terminal dönmede görülen hangi sistemle ilgilidir?

A)

Solunum Sistemi

B)

Üriner Sistem

C)

Gastrointestinal Sistem

D)

Dolaşım Sistem

E)

Sinir Sistemi

Çözüm :

Gastrointestinal Sistem	Bulantı, kusma, yutma güçlüğü, konstipasyon, disfaji, kilo kaybı, distansiyon, diare, ağız yaraları

Doğru cevap C şıkkıdır.

11)

Aşağıdakilerden hangisi ölüm sonrası yapılan işlemler arasında yer alır?

A) Otopsi
B) Ötenazi
C) Biyopsi
D) Sepsis
E) Küratif

Çözüm :

Otopsi: Adli vakalarda uygulanan bir yöntemdir. Cesedin vücudunun açılarak gerçek ölüm nedeninin tespiti işlemine denir. Otopsiye başlanmadan cesedin kimlik tespiti yapılır. Cesedin başı göğsü ve karın bölgesi açılarak incelenir.

Doğru cevap A şıkkıdır.

12) Ölüme yaklaşırken maksimum yaşam kalitesini amaçlayan bakım felsefesine ne ad verilir?

A) Hospital
B) Holistic
C) Hospice
D) Palyatif
E) Paramedik

Çözüm : Ölüme yaklaşırken maksimum yaşam kalitesini amaçlayan bakım felsefesine Hospice ismi verilir.
Doğru cevap C şıkkıdır.

13) **Aşağıdakilerden hangisi özellikle yaşlılıkta görülen fizyolojik değişikliklerden değildir?**

A) İşitme, görme gibi duyu organlarının zayıflaması
B) Damarlarda sertleşme
C) Uyku kalite düzeninin bozulması
D) Yağ oranının artması
E) Birçok hormonda çoğalma olması

Çözüm : Birçok hormonda çoğalma olması
Doğru cevap E şıkkıdır.

14) **Aşağıdakilerden hangisi yaşlılarda kazalara neden olabilecek belli başlı faktörlerden birisi değildir?**

A) Bilgi eksikliği
B) Kişilerin beceriksizliği
C) Uygun olmayan yanlış davranışlar
D) Güvenliği olumsuz etkileyecek alışkanlıklar
E) Çevre düzenlemesinin yaşlıya uygun yapılması

Çözüm : Çevre düzenlemesinin yaşlıya uygun yapılması
Doğru cevap E şıkkıdır.

15) Solunumun geçici olarak durmasına ne ad verilir?

A) Solunumun geçici olarak durmasına "apne" denir.
B) Solunumun geçici olarak durmasına brakial denir.
C)

Solunumun geçici olarak durmasına "arter" denir.

D) Solunumun geçici olarak durmasına "temporal" denir.
E) Solunumun geçici olarak durmasına "radial " denir.

Çözüm : Solunumun geçici olarak durmasına "apne" denir.
Doğru cevap A şıkkıdır.

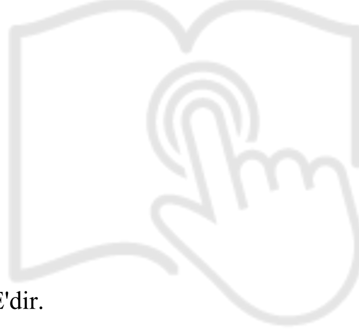
16)

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi Günlük Yaşam Aktiviteleri Modeli kapsamında tanımlanan yaşamsal aktiviteler arasında değildir?

A) Beden ısısının kontrolü
B) Cinsel yaşam
C) Boşaltım
D) Ölüm
E) Ulaşım

Çözüm :

Günlük Yaşam Aktiviteleri kapsamında 12 yaşamsal aktivite saptamışlardır. Bunlar:

- Güvenli bir çevrenin sağlanması ve sürdürülmesi,
- İletişim,
- Solunum,
- Yeme ve içme,
- Boşaltım,
- Kişisel temizlik ve giyim,
- Beden ısısının kontrolü,
- Hareket,
- Çalışma ve eğlenme,
- Cinsel yaşam,
- Uyku ve
- Ölüm olarak sıralanmaktadır. Doğru cevap E'dir.

Doğru cevap E şıkkıdır.

17) Erkeklerde mesanenin altında bulunan salgı bezinin adı nedir?

A) Tiroit bezi
B) Prostat bezi
C) Epifiz bezi
D) Eşeysel bezi
E) Pankreas

Çözüm : Prostat bezi, erkeklerde mesanenin altında bulunan salgı bezidir.
Doğru cevap B şıkkıdır.

18) "…. adalenin inatçı bir şekilde kasılmasından dolayı eklemin anormal bir postür almasıdır." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelir?

A) Kontraktür
B) Spastisite
C) Egzersiz
D) Pozisyon
E) Sepsis

Çözüm : Kontraktür, adalenin inatçı bir şekilde kasılmasından dolayı eklemin anormal bir postür almasıdır.
Doğru cevap A şıkkıdır.

19) İlacı üreten firmanın ürettiği ilaca verdiği özel isimdir. Üretici firma tarafından hazırlanan özel ilaç kutularının üzerinde genellikle en büyük puntolarda yazılı olarak yer alır.

İlaçlar 3 şekilde isimlendirilir. Aşağıdakilerden hangisi yukarıda tanımlanan ilaç isminin tanımlamasıdır.

A) Özel isim
B) Genel isim
C) Ticari isim
D) Biyolojik isim
E) Kimyasal isim

Çözüm : Ticari isim: İlacı üreten firmanın ürettiği ilaca verdiği özel isimdir. Üretici firma tarafından hazırlanan özel ilaç kutularının üzerinde genellikle en büyük puntolarda yazılı olarak yer alır.
Doğru cevap C şıkkıdır.

20) Aşağıdakilerin hangisi kesin ölüm sonuçları arasında yer almaz?

A) Kalp atışı yoktur.
B) Solunum yavaşlamıştır.
C) Solunum durmuştur.
D) Pupillalar genişlemiştir.
E) Refleksler kaybolmuştur

Çözüm : Doğru seçenek B şıkkında verilmiştir.
Doğru cevap B şıkkıdır.